PAS

ProActief Signaleren

versie 2016

PAS staat voor het signaleren van en reageren op personen die binnen een vooraf geanalyseerde context afwijkend of verdacht gedrag vertonen. Het herclassificeren van gedrag op basis van een interview of het subtiel uitvergroten van het gedrag ter bevestiging, staan aan de basis van een eventuele vervolgactie.

> Kennelijk zijn wij als politiefunctionarissen in de loop der jaren vergeten c.q. verleerd hoeveel informatie verkregen kan worden door te kijken naar mensen in een bepaalde omgeving. [Politiefunctionaris]

Voor wie of wat is PAS bedoeld?

PAS is een training die vooral bedoeld is voor professionals die werken in het publieke of semipublieke domein. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de volgende professionals en domeinen:

- Politiefunctionarissen (basis politie zorg) die werkzaam zijn in de wijk of bij evenementen en in uitgaanscentra;
- Beveiligers werkzaam in winkels, op luchthavens, stations of in rechtbanken;
- Beveiligers en stewards die werkzaam zijn tijdens voetbalwedstrijden en evenementen
- Toezichthouders en andere professionals op scholen, op bedrijfsterreinen, gemeentehuizen of in ziekenhuizen;
- Dienstverleners waarvan het personeel veelvuldig met het publiek in aanraking komt zoals winkelpersoneel, baliemedewerkers en ziekenhuispersoneel.

Hoe ziet een training eruit?

Afhankelijk van de wensen van de opdrachtgever en de competenties van de cursisten wordt er een training op maat ontwikkeld. Zo is het mogelijk om uitvoerenden te laten trainen, maar kan er ook gekozen worden voor een train-de-trainerprogramma. Het trainen van het management vinden wij ook van belang om de verbinding met de uitvoering te maken. Een training kan in tijd variëren van een workshop van een avond tot een training van zes dagdelen.

> Ik heb geleerd anders te kijken. Voor de cursus was ik te veel gefocust op de bekende doelgroep. Sinds de training heb ik geleerd meer algemeen te kijken en op normafwijkend gedrag te letten. [Beveiliger grootwinkelbedrijf]

Kenmerken van PAS

PAS is een bijzondere training en dat blijkt uit de volgende kenmerken:

- Afwisseling van theorie en praktijk – er wordt voor gekozen om de cursisten de geleerde theorie vrijwel direct in de praktijk toe te laten passen om zo te ervaren hoe het een en ander in de praktijk werkt.

- Trainen op locatie en in de praktijk – de praktijkopdrachten binnen PAS worden waar mogelijk in de eigen regio, stad of winkelomgeving waar de cursisten werkzaam zijn in het publieke domein uitgevoerd. Er is dus sprake van een zeer realistische trainingsomgeving.
- Degelijke voorbereiding – omdat er op locatie wordt gewerkt, moeten de trainers al ruim van tevoren de locaties voor de praktijkoefeningen bezoeken en kiezen. Ook worden er van tevoren contextanalyses gemaakt.
- Video-analyse – bij meerdaagse trainingen worden de praktijkoefeningen gefilmd en van geluid voorzien door een cameraman. Met behulp van de beelden vindt direct na de oefening intervisie plaats.
- Werken met acteurs – tijdens de training worden er door acteurs rollen gespeeld waarop de cursisten kunnen en moeten reageren.

> De training is zeer pragmatisch van opzet en dat spreekt politiemensen aan. Ik vond het verder leerzaam met name op het gebied van observatie en te gebruiken tactiek.' 'Niet een voorgekauwde training maar zeer praktijkgericht en zeer toepasbaar. Een welkome aanvulling op het werk. [Politiefunctionaris]

De aanbieders

De training wordt aangeboden door een uniek samenwerkingsverband tussen Viridius en Bureau Beke. Ervaren trainers van Viridius bieden de training aan en onderzoekers van Bureau Beke zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en contextanalyses. Samen staan we garant voor het ontwikkelen van een training op maat.

Opdrachtgevers

Er zijn trainingen verzorgd voor o.a.: Ajax, Amsterdam Arena, Bedrijvenpark Osdorp, Bloemink Security, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, Crowd Support, Event Security Arnhem, Forty4 Security, De Politie Eenheden Noord Nederland, Oost-Nederland, Haaglanden en Limburg, Rabobank Nederland, Stichting Binnenstad Arnhem, TenneT, Vitesse.

Het fundament

Door onderzoekers van Bureau Beke zijn drie 'onderleggers' bij de training gemaakt.[1] We gaan kort in op deze drie onderleggers die in principe alleen verspreid worden tijdens de trainingen aan de deelnemers en aan onze opdrachtgevers. Het betreft:

1. Een theoretische onderbouwing van de training

In deze onderlegger wordt op basis van de (inter-)nationale onderzoeksliteratuur onder andere ingegaan op het verschil in normaal en afwijkend gedrag, non-verbaal gedrag, waarnemen en observeren, triggers van gedrag, middelengebruik en gedrag en de wijze waarop men van vroegtijdig signaleren van afwijkend gedrag kan overstappen op interveniëren c.q. optreden.

> De aangeleerde contextanalyse zal een rol binnen de briefing gaan spelen.' [Teamchef politie]

2. Achtergronden bij en uitvoering van een contextanalyse

Kenmerkend voor PAS is dat het een maatwerkopleiding is. Naast overdracht van algemene kennis en vaardigheden bepalen de

mogelijkheden van de professional (denk aan vooropleiding, bevoegdheden, middelen) en de kenmerken van de omgeving waar hij/zij werkzaam is op welke wijze de training uiteindelijk vorm krijgt. We noemen dit contextanalyse en deze analyse wordt voorafgaande aan iedere 'nieuwe' training uitgevoerd door gekwalificeerde onderzoekers (criminologen) van Bureau Beke. De analyse, waar verschillende instrumenten en onderzoeksmethoden bij gebruikt worden, bestaat uit een competentieanalyse, een gebiedsanalyse en een gedragsanalyse.

3. Interviewtechnieken

In deze onderlegger staan het interviewen en het voeren van een gesprek met een normafwijkende of verdachte persoon die via predictive profiling in beeld is gebracht centraal. Hoe stel je goede vragen, leer te luisteren en wat moet je vooral niet doen als je interviewt. Deze en andere vragen worden in dit document behandeld. Voor het opstellen van dit document is gebruikgemaakt van diverse leerboeken en internetbronnen met betrekking tot interviewtechnieken en vraaggesprekken.

> De stof die is bijgebracht, is een goede aanvulling voor elke straatdiender. Het is een goed gereedschap voor het gehele politiewerk, want de training bevordert 'actief' surveilleren. Het voorkomt passief gedrag bij de collega's. [Politiefunctionaris]

> Leuke cursus! Vooral door de vele praktijkoefeningen en de directe feedback bij het bekijken van de videobeelden. [Politiefunctionaris]

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Henk Ferwerda van Bureau Beke of Rob Groener van Viridius.

> Nuttig, bruikbaar, praktisch, innovatief, geeft ons weer een tool om de volgende stap te maken naar normalisatie rond voetbal en evenementen. [Veiligheidsmanager voetbalclub]

Noot:

1. Literatuur: Tom van Ham en Henk Ferwerda (2013) - Theoretische onderbouwing PAS. Observeren van afwijkend gedrag. Bureau Beke, Arnhem. | Henk Ferwerda (2012) - Contextanalyse ten behoeve van de training PAS. Bureau Beke, Arnhem. | Ilse van Leiden en Henk Ferwerda (2013) - Interviewtechnieken Training PAS. Bureau Beke, Arnhem.

Maak werk van je werk

Viridius
T +31 (0) 6 246 473 81
www.viridius.nl

Bureau Beke
T +31 (0)26 443 86 19
www.beke.nl

VIRIDIUS Bureau Beke